

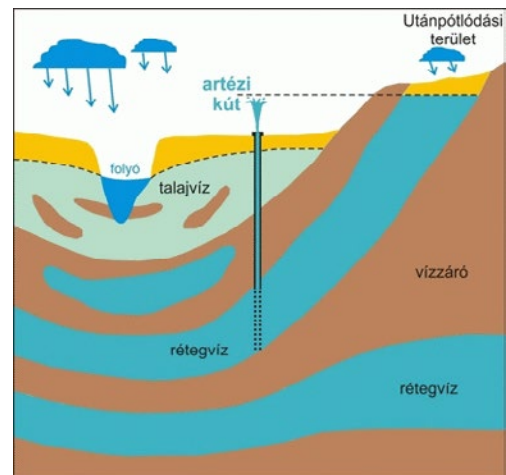
AZ ARTÉZI KUTAK

Az első artézi kutat 1126-ban a francia Lille városában fúrták, amely az Artois grófság területén feküdt. Az Artois nevéből származik az artézi kifejezés, amely a mai napig használatos.

Az artézi kutak vize a felszín alatt lévő két vízzáró réteg között „csapdába ejtett” rétegvízből ered. A víz a medenceszerűen elhelyezkedő víztartó rétegekből a ránehezedő nyomás (hidrosztatikai nyomás) hatására a felszín felé távozna, így, ha egy ponton átfúrják a felső vízzáró réteget, akkor a rétegvíz a fúrt artézi kútban a felszínre tör.

A rétegvíz nagyon hosszú idő alatt halmozódik fel, egy artézi medence vízkészlete akár több tízezer éve hullott csapadékból is keletkezhetett, továbbá a vízzáró rétegeknek köszönhetően ezek a legkevésbé szennyezett vizek, amelyek természetes ásványi anyagokat is tartalmaznak. Ezeket többnyire ivóvízként hasznosítják. Mivel ennek a víznek az utánpótlása nagyon lassú folyamat, figyelni kellene arra, hogy a nagyfokú vízkivétel ne apassza el a teljes vízkészletet.

Hazánk a medencejellege miatt igazán gazdag felszín alatti vizekben.

Magyarországon az első artézi kutat ugyan a Dunántúlon, Ugadon fúrták 1830-ban, azonban jelentősebb artézivíz-kincs az Alföld területén található. „Az Alföld területe ugyanis több részmedencéből tevődik össze, amelyek rétegvizei még az őket körülvevő rétegek leülepedésének időszakában záródtak be a kőzetek pórustereibe. Ebből következik, hogy artézi vízkészletünkkel ésszerűen kell gazdálkodni, mert a vízzáró rétegek kimerülésével kell számolnunk.”
A magyarországi artézi kutatás úttörője **Zsigmondy Vilmos** volt.

Tudtad?

Magyarországon naponta, átlagosan körülbelül 2,7 millió m³ vizet termelnek ki a felszín alól, melynek nagyjából a fele rétegvíz.

Ha megnéznéd Magyarország felszín alatti víztartó képződményei hol helyezkednek el, kattints **IDE!**

Források:

<http://enfo.agt.bme.hu/drupal/sites/default/files/FELSZ%C3%8DN%20ALATTI%20VIZEK%20T%C3%8DPUSAI.pdf>

<http://enfo.agt.bme.hu/drupal/sites/default/files/AZ%20ART%C3%89ZI%20VIZEK%20FELT%C3%81R%C3%81SA.pdf>

https://www.mozaweb.hu/Lecke-FOL-Foldrajz_9-A_felszin_alatti_vizek-100132

<http://www.kvvm.hu/szakmai/karmentes/kiadvanyok/fav/favm/favm02.htm>

Összeállította: Mező-Bónis Boglárka

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN